

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 2Obo/12/2017
Identifikačné číslo spisu: 9016898483
Dátum vydania rozhodnutia: 31.01.2019
Meno a priezvisko: JUDr. Beáta Miničová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2019:9016898483.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu: N. Z., nar. V., r. č. XXXXXX/XXXX, bytom R.-N., V. N. č. XXX/XX, zast. JUDr. Jozefom Polákom, advokátom, Radlinského 1718, 026 01 Dolný Kubín proti žalovanému: L. U. A., H. Z. XX, N. N., o náhradu škody vo výške 125.000,- eur, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici z 4. decembra 2014, č. k. 45Cbi/86/2003-226 v spojení s opravným uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 45Cbi/86/2003-256 zo dňa 31. mája 2016, takto

rozhodol:

I. Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 45Cbi/86/2003-226 zo dňa 4. decembra 2014 v spojení s opravným uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 45Cbi/86/2003-256 zo dňa 31. mája 2016 z r u š u j e a v e c v r a c i a na ďalšie konanie.

Odôvodnenie

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie žalobu v celom rozsahu zamietol. Žalovanému uložil povinnosť nahradiť žalobcovi trovy konania vo výške 6.218,59 eur, v odôvodnení napadnutého rozsudku súd prvej inštancie uviedol, že žalobca sa domáhal žalobou doručenou súdu dňa 11.9.2001 proti žalovanému náhrady škody vo výške 125.000,- eur.

2. V žalobe uviedol, že dňa 17.9.1999 bola uzatvorená kúpna zmluva, ktorou žalovaný ako správca konkurznej podstaty úpadcu Jozef Senko previedol vlastnícke právo k nehnuteľnostiam nachádzajúcim sa v k. ú. Žilina zapísaných na LV č. XXXX na kupujúceho Jednota spotrebné družstvo Žilina, a to za kúpnu cenu 6.000.000,- Sk. Dňa 31.1.1976 žalobkyňa a Jozef Senko uzavreli na Mestskom národnom výbore v Žiline manželstvo. Uzatvorením manželstva vzniklo bezpodielové spoluvlastníctvo žalobkyne a Jozefa Senku. Počas trvania manželstva v r. 1992 žalobkyňa a Jozef Senko dražbou v malej privatizácii nadobudli do svojho bezpodielového spoluvlastníctva nehnuteľnosti vedené v katastri nehnuteľnosti na Okresnom úrade odbor katastrálny v Žiline zapísané ako pozemok č. XXXX zastavané plochy o výmere 577 m² a stavba súpisné číslo XXXX predajňa nachádzajúce sa na KN parc. č. XXXX v k. ú. Žilina. Na základe návrhu žalobkyne zo dňa 20.10.1995 Okresný súd v Žiline rozsudkom č. k. 18C/1048/95-8 zo

dňa 21.12.1995 zrušil bezpodielové spoluvlastníctvo žalobkyne a Jozefa Senku, pričom citovaný rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 30.1.1996. Dňom 30.1.1999 bolo vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva žalobkyne a Jozefa Senku právne účinné a manželia sa stali podielovými spoluvlastníkmi nehnuteľností zapísaných ako pozemok KN parc. č. XXXX zastavané plochy o výmere 577 m² a stavba súpisné číslo XXXX predajňa nachádzajúce sa na KN parc. č. XXXX v k. ú. Žilina každý v podiele 1/2. Žalovaný porušil povinnosť uvedenú v ust. § 415 Občianskeho zákonníka, keď v rozpore s právnym stavom veci previedol vlastnícke právo k nehnuteľnostiam na kupujúceho v celosti, hoci súčasťou konkurznej podstaty bol len spoluvlastnícky podiel úpadcu vo výške 1/2. V predmetnej veci tak vznikla žalobkyni skutočná škoda vo výške 6.220.000,- Sk, ktorá predstavuje 1/2 ceny, za ktorú boli predmetné nehnuteľnosti nadobudnuté do bezpodielového spoluvlastníctva žalobkyne a Jozefa Senku. Správca konkurznej podstaty získal predajom spoluvlastníckeho podielu 1/2 na predmetných nehnuteľnostiach, a to v sume 3.000.000,- Sk, ktorej vydanie si žalobkyňa uplatňuje žalobou o vydanie 3.000.000,- Sk podľa ust. § 19 ZKV. Zvyšok uplatnenej náhrady škody predstavuje podľa žalobkyne sumu 3.220.000,- Sk a žalobkyňa si z tejto sumy uplatňuje len 2.500.000,- Sk, a to s ohľadom na nemožnosť zaplataenia súdneho poplatku zo sumy 3.220.000,- Sk.

3. Žalobkyňa na pojednávaní dňa 4.12.2014 upresnila označenie žalovaného, a to tak, že v danej veci žaluje L.. U. A. ako fyzickú osobu a žiadala, aby žaloba bola vedená voči L.. U. A. ako fyzickej osobe.

4. Žalovaný vzniesol námietku nedostatku pasívnej legitímácie v spore prostredníctvom svojho právneho zástupcu. Uviedol, že ust. § 79 explicitne upravuje, akým spôsobom sa označuje účastník konania, pokiaľ sa jedná o fyzickú a pokiaľ sa jedná o právnickú osobu. Pokiaľ ide hmotno-právnu stránku veci uviedol, že žaloba z 11.9.2001 nedáva žiadny relevantný dôkaz z právneho hľadiska či vznikol, alebo mohol vzniknúť akýkoľvek nárok na náhradu škody. Z obsahu celej žaloby nie je zrejmé, že by vôbec došlo k porušeniu, či zákonnej, zmluvnej, alebo akejkoľvek inej právnej povinnosti v zmysle § 415 Obč. zákonníka. Ďalej poukázal na ust. § 19 ZKV, v zmysle ktorého je správca konkurznej podstaty zo zákona povinný zapísať do súpisu konkurznej podstaty majetok, o ktorom sú pochybnosti, či patrí úpadcovi a v prípade takejto pochybnosti dotknutá osoba má právo v súdom určenej lehote podať vylučovaciu žalobu. Žalobkyňa takúto žalobu nepodala, dokonca sa sama zúčastnila ponukového konania, keď doručila správcovi konkurznej podstaty ponuku na odkúpenie celej nehnuteľnosti tak, že je evidentné, že si neuplatňovala žiadny právny nárok z titulu nejakého BSM. Aj v prípade, ak by si ho uplatňovala, mala podať vylučovaciu žalobu. Do momentu speňaženia vylučovacia žaloba nebola podaná a nebolo rozhodnuté o vylúčení jej spoluvlastníckeho podielu z konkurznej podstaty súdom, preto správca konkurznej podstaty plne v súlade so ZKV a v súlade s opatrením konkurzného súdu speňažil túto nehnuteľnosť. Z toho dôvodu nebolo preukázané porušenie právnej povinnosti a podľa jeho názoru ani nedošlo k škode. Ďalej poukázal na opatrenie Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 51 - 24 K 59/97-795 zo dňa 12.2.2007, pričom ide o rozhodnutie, ktoré je právoplatné a bolo doručené žalobkyni. V odôvodnení tohto rozhodnutia, ktorým udelil súd správcovi súhlas na uspokojenie oddeleného veriteľa sa vysporiadal aj s právnymi nárokmi žalobkyne uplatnenými v tomto konaní. Právne zdôvodnil, prečo nároky oddeleného veriteľa predchádzajú nárokom žalobkyne a špeciálne z dôvodu, že žalobkyňa nie je účastníkom konkurzného konania a týmto rozhodnutím rozhodoval aj o jej právach. Toto rozhodnutie jej doručoval, poučil ju o opravnom prostriedku, pričom žalobkyňa odvolanie nepodala. Z uvedeného rozhodnutia jednoznačne vyplýva, že akékoľvek finančné prostriedky, keď by aj došlo k speňaženiu vo väčšom objeme patrili v prvom rade oddelenému veriteľovi, a to až do výšky jeho uznanej pohľadávky. Zdôraznil, že neexistuje prvý predpoklad porušenie právnej povinnosti a ani druhý predpoklad, a to reálny vznik škody a z toho logicky nemôže existovať ani príčinná súvislosť medzi škodou a porušením právnej povinnosti, o zavinení ani nehovoriac. Z uvedených dôvodov navrhol, aby súd žalobu zamietol.

5. Krajský súd na základe predložených dokladov a prednesov sporových strán zachytených v zápisniciach z pojednávania v konaní zistil tento skutkový stav. Žalobca si uplatnil v žalobe náhradu škody, ktorá vznikla žalobkyni tým, že správca konkurznej podstaty speňažil nehnuteľnosť patriacu do podielového spoluvlastníctva manželov Senkovicov, pričom podľa názoru žalobkyne jej podiel predstavuje sumu vo výške 2.500.000,- Sk, po zohľadnení jej možnosti uplatniť si nárok na náhradu škody len v tejto výške, v náväznosti na povinnosť zaplatiť súdny poplatok. Žalobkyňa procesne podala

žalobu proti žalovanému označenému Ing. Ladislav Pompura, správca konkurznej podstaty úpadcu Jozef Senko, Exnárova 21, Žilina.

6. V priebehu konania žalobkyňa požiadala o opravenie žaloby prostredníctvom splnomocneného zástupcu tak, aby žaloba smerovala proti L.. U. A., H. Z. XX, N. N. ako fyzickej osobe.

7. Súd prvej inštancie poukázal na ustanovenie § 79 ods.1 vtedy platného O. s. p. a na základe vykonaného dokazovania dospel k záveru, že žalobkyňa podala žalobu voči subjektu označenému L.. U. A., H. Z. XX, N. N., správca konkurznej podstaty úpadcu Jozef Senko, Exnárova 21, Žilina. V danom prípade z toho dôvodu neprichádza do úvahy postup navrhovaný žalobkyňou prostredníctvom jej právneho zástupcu, a to opraviť označenie žalovaného a to tak, že uvedené bude znieť L.. U. A., fyzická osoba. Súd prvej inštancie ustálil, že v danej veci je žalovaný označený ako správca konkurznej podstaty, pričom nie je pasívne legitimovaným účastníkom v spore, vzhľadom na zrušenie konkurzu podľa aktuálneho výpisu z obchodného registra. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti súd žalobu pre nedostatok pasívnej legitimácie na strane žalovaného zamietol. Na záver súd prvej inštancie uviedol, že žalobe uplatnenej titulom náhrady škody nie je možné vyhovieť tiež vzhľadom na nepreukázanie zákonných predpokladov pre priznanie nároku na náhradu škody a to porušenie právnej povinnosti a vznik skutočne reálnej škody, ako aj príčinnej súvislosti medzi vznikom škody a zavinením žalovaného, ako to ukladá ustanovenie § 415 Obč. zákonníka. O náhrade trov konania súd rozhodol podľa ustanovenia § 142 ods. 1 O. s. p.

8. Dňa 31. mája 2016 Krajský súd v Banskej Bystrici ako súd prvej inštancie opravným uznesením č. k. 45Cbi/86/2003-256 opravil záhlavie rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 45Cbi/86/2003-226 zo dňa 4. decembra 2014, a to v časti označenia právneho zástupcu žalovaného, ako aj v časti rozhodnutia o trovách prvoinštančného konania.

9. Proti uvedenému uzneseniu podala odvolanie žalobkyňa, ktorá namietala postup súdu prvej inštancie podľa ustanovenia § 164 O. s. p. vtedy platného.

10. Najvyšší súd Slovenskej republiky opravné uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 30. mája 2016, č. k. 45Cbi/86/2003-256 uznesením č. k. 2Obo/24/2016-273 zo dňa 24. augusta 2017 ako vecne správne potvrdil.

11. Proti rozsudku súdu prvej inštancie sa v zákonom stanovenej lehote odvolala žalobkyňa prostredníctvom svojho právneho zástupcu, keď má za to, že napadnutý rozsudok vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci a sú dané odvolacie dôvody v zmysle § 205 ods. 2 písm. a), v spojení s ustanovením § 221 ods. 1 písm. f), písm. h) O. s. p. a v zmysle ustanovenia § 205 ods. 2 písm. c), písm. d) a písm. f) O. s. p.

12. Žalobkyňa v odvolaní zdôrazňuje, že zmena v označení strany sporu svojou povahou nepredstavovala návrh na pripustenie zmeny účastníka konania v zmysle ustanovenia § 92 ods. 1 O. s. p., ani zmenu žalobného návrhu v zmysle ustanovenia § 95 ods. 1 O. s. p. Žalobkyňa na pojednávaní dňa 4.12.2014 uskutočnila len opravu a doplnenie údajov o účastníkovi konania na strane žalovaného. Tento úkon súvisel s údajmi, ktoré identifikovali stranu žalovaného ako subjekt, t. j. osobu, ktorá má spôsobilosť na práva a povinnosti, prípadne aj spôsobilosť na právne úkony. Označila ako stranu sporu totožnú osobu ako pri podaní žalobného návrhu, teda L.. U. A., ako fyzickú osobu. Skutočnosť, že návrh smeroval proti fyzickej osobe je potvrdená aj tým, že žalobkyňa uviedla pri uvedenej fyzickej osobe jeho dátum narodenia a návrh bol podaný na vecne a miestne príslušný súd podľa trvalého bydliska žalovaného a týmto súdom bol Okresný súd Banská Bystrica. Z obsahu žaloby je zrejmé, že žalobkyňa si uplatňuje predmetný nárok v žalovanej výške titulom náhrady škody. Skutočnosť, že k tejto škode došlo v súvislosti s nezákonným konaním žalovaného pri výkone funkcie správcu konkurznej podstaty je vo vzťahu k dôvodom podania žaloby právne irelevantná.

13. Žalobkyňa poukazuje na skutočnosť, že z odôvodnenia napadnutého rozsudku nie je zrejmé z akého právneho dôvodu súd uplatnený nárok v celom rozsahu zamietol. V tejto súvislosti poukazuje na

ustanovenie § 157 ods. 2 O. s. p. vtedy platného a uvádza, že napadnutý rozsudok neobsahuje zákonom vyžadované náležitosti odôvodnenia rozhodnutia. Úplne absentuje v odôvodnení rozsudku, ako súd vec právne posúdil, neuviedol ktoré z tvrdených skutočností mal za preukázané a ktoré nie, z ktorých dôkazov vychádzal a prečo na niektoré skutočnosti, resp. dôkazy neprihliadol. Má za to, že rozsudok súdu prvej inštancie je nepreskúmateľný z týchto dôvodov. Sudca sa v odôvodnení rozhodnutia obmedzil jedine na citáciu podaní žalobcu a žalovaného a konštatovanie, že v súdenom prípade žalobe uplatnenej titulom náhrady škody nie je možné vyhovieť, vzhľadom na nepreukázanie zákonných predpokladov pre priznanie nároku na náhradu škody a to porušenie právnej povinnosti a vznik skutočnej reálnej škody, ako aj príčinnej súvislosti medzi vznikom škody a zavinením žalovaného, ako to ukladá ustanovenie § 415 Obč. zákonníka. Zdôrazňuje, že žalovaný mal v čase podania žaloby spôsobilosť byť účastníkom občianskeho súdneho konania a uvedenie jeho prípadného neúplného označenia nemá vplyv na jeho právnu subjektivitu a teda ani na spôsobilosť byť účastníkom konania, pretože jeho právna subjektivita vznikla dňom, kedy žalovaný nadobudol spôsobilosť nadobúdať práva a povinnosti ako fyzická osoba. V závere poukázala na uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3Cdo/239/2008 zo dňa 16.4.2009 a uviedla, že v preskúmvanej veci nebola teda podaná žaloba s kvalifikovaným označením právne neexistujúceho subjektu, ale žaloba s nekvalifikovaným označením právne existujúceho účastníka konania nesprávnou adresou trvalého pobytu, pričom túto odstrániteľnú vadu žaloby žalobkyňa napokon v priebehu konania v celom rozsahu odstránila. Má za to, že súd prvej inštancie napriek uvedenému, ignorujúc ustálenú súdnu prax, žalobu v celom rozsahu zamietol. Z týchto dôvodov navrhuje rozsudok súdu prvej inštancie v celom rozsahu zrušiť a vec vrátiť na ďalšie konanie.

14. K odvolaniu žalobcu sa písomne dňa 28.7.2016 vyjadril žalovaný prostredníctvom splnomocneného právneho zástupcu, ktorý vo vyjadrení uviedol, že rozsudok súdu prvej inštancie považuje za vecne správny a riadne odôvodnený. Poukázal na pojednávanie konané dňa 4.12.2014, kedy už strany sporu nemali návrhy na doplnenie dokazovania, a preto podľa jeho názoru je potrebné vychádzať zo skutkového stavu tak, ako ho zistil súd prvej inštancie. Žalovaný sa stotožnil s napadnutým rozsudkom súdu prvej inštancie v tom smere, že v žalobe označený subjekt na strane žalovaného nie je pasívne legitimovaný. Žalobkyňa v žalobe označila za žalovaného L. U. Pompuru ako správcu konkurznej podstaty úpadcu Jozef Senko. Ak sa žalobkyňa domáhala zaplata predmetnej sumy voči takto označenému subjektu, domáhala sa tým de facto svojho nároku voči konkurznej podstate. V tejto súvislosti poukázal na predložené opatrenie Krajského súdu v Banskej Bystrici, č. k. 51-24K59/97-795 zo dňa 12.2.2007. V tomto opatrení sa konkurzný súd vysporiadal aj s nárokmi žalobkyne uplatnenými v tomto konaní. Žalobkyňa bola účastníčkou tohto konania, predmetné opatrenie jej bolo doručované a bola riadne poučená o opravnom prostriedku, pričom žalobkyňa odvolanie proti tomuto rozhodnutiu nepodala. Aj toto je podľa názoru žalovaného ďalší vecný dôvod pre ktorý je žaloba žalobkyne nedôvodná. Žaloba je tiež nedôvodná aj z hľadiska posúdenia samotného uplatneného nároku. Aj v tejto časti sa súd s týmto nárokom riadne vysporiadal. Poukazuje na svoje vyjadrenie a prednes na pojednávaní dňa 4.12.2014, kde sa žalovaný vyjadril k veci samej a z ktorého jednoznačne vyplýva, že žalovaný žiadnu svoju povinnosť neporušil a nemohol spôsobiť škodu na strane žalobkyne.

15. Odvolací súd konštatuje, že konanie na súde prvej inštancie sa viedlo a odvolanie bolo podané v rámci účinnosti zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok, avšak o odvolaní rozhodoval odvolací súd po nadobudnutí účinnosti zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok dňa 31.1.2019, a preto postupoval podľa zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok s poukazom na § 470 ods. 1, podľa ktorého ak nie je ustanovené inak platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti.

16. Najvyšší súd SR ako súd odvolací (ďalej aj „odvolací súd“) [§ 470 ods. 1, 4 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „C. s. p.“)], po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 C. s. p.), oprávnenou osobou proti rozhodnutiu, proti ktorému je možné podať odvolanie bez nariadenia pojednávania, viazaný rozsahom odvolania, odvolacími dôvodmi a zisteným skutkovým stavom súdom prvej inštancie (§ 379, § 380 ods.1, § 383 C. s. p.), prejednal odvolanie a dospel k záveru, že napadnuté rozhodnutie je potrebné zrušiť.

17. Žalobkyňa v podanom odvolaní poukázala na vadu konania podľa § 205 ods. 2 písm. c), d) a písm. f) O. s. p. Ako prvý odvolací dôvod uviedla žalobkyňa ten, že procesný návrh žalobkyne na zmenu označenia strany sporu na strane žalovaného nepredstavoval návrh na pripustenie zmeny v zmysle vtedy platného ustanovenia § 92 ods. 1 O. s. p., ani zmenu žalobného návrhu v zmysle ustanovenia § 95 ods. 1 O. s. p.

18. Odvolací súd preskúmal napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie, ako aj konanie, ktoré jeho vydaniu predchádzalo a zistil, že súd prvej inštancie dospel k nesprávnym skutkovým a právnym záverom pokiaľ žalobu zamietol z dôvodu nedostatku pasívne vecnej legitímácie na strane žalovaného.

19. V tejto časti sa odvolací súd stotožnil s právnym názorom žalobkyne, ktorá dňa 4.12.2014 na pojednávaní uskutočnila len opravu a doplnenie údajov označenia strany sporu - žalovaného. Vychádzajúc z podaného návrhu zo dňa 11.9.2001 jednoznačne vyplýva, že žalobkyňa na strane žalovaného označila subjekt L.. U. A., nar. X.X.XXXX, H. Z. XX, N. N., SKPÚ Jozef Senko, Exnárova 21, Žilina. Nárok voči L.. U. A. si uplatnila titulom náhrady škody keď mala za to, že L.. U. A., ako správca konkurznej podstaty nepostupoval v súlade s ustanovením § 8 ods. 2 ZKV.

20. Spôsobilosť byť účastníkom konania znamená spôsobilosť mať procesné práva a povinnosti, ktoré zákon priznáva účastníkom občianskeho súdneho konania. Túto spôsobilosť má podľa § 19 O. s. p. ten, kto má spôsobilosť mať práva a povinnosti, inak len ten komu ju priznáva zákon. V súčasnej dobe, t. j. v čase rozhodnutia odvolacieho súdu je ustanovenie § 19 O. s. p. nahradené ustanovením § 61 C. s. p., a terminologicky je spôsobilosť byť účastníkom konania premenovaná na procesnú subjektivitu, ktorú má ten, kto má spôsobilosť na práva a povinnosti, inak len ten komu ju zákon priznáva. V občiansko právnych vzťahoch majú procesnú subjektivitu predovšetkým fyzické osoby, kedy ich procesná subjektivita vzniká narodením a zaniká smrťou (§ 7 ods. 1, 2 OZ).

21. Súd je povinný vždy skúmať či ten, kto vystupuje v konaní ako strana sporu má túto procesnú subjektivitu a na nedostatok subjektivity musí súd vždy prihliadnuť, a to aj bez návrhu a kedykoľvek a v každom štádiu konania.

22. V preskúmvanej veci žalobkyňa v podanej žalobe zreteľne a dostatočne jasne označila žalovaného jeho menom, priezviskom, dátumom narodenia (§ 79 ods. 1 vtedy platného O. s. p.). Pokiaľ by žaloba neobsahovala správne označenie strany sporu - žalovaného a neobsahovala by všetky údaje potrebné k označeniu strany sporu (§ 79 ods. 1 O. s. p.), išlo by o žalobu vadnú a súd by bol povinný vytvoriť procesnú možnosť na odstránenie tejto vady postupom podľa vtedy platného ustanovenia § 43 O. s. p.

23. Preto pokiaľ žalobkyňa na pojednávaní dňa 4.12.2014 uskutočnila opravu, resp. doplnenie údajov označenia na strane žalovaného, takýto úkon nemôže byť považovaný za zmenu označenia strany sporu tak, ako uviedol súd prvej inštancie v napadnutom rozhodnutí. Je nesporné, že tento nárok si žalobkyňa uplatnila voči žalovanému titulom náhrady škody podľa ustanovenia § 420 Obč. zákonníka a nasledovné v spojení s ustanovením § 8 ods. 2 ZKV.

24. Druhá žalobkyňou vytknutá vada konania podľa § 205 ods. 2 písm. a) v spojení s ustanovením § 221 ods. 1 písm. f) O. s. p., spočívajúca v odňatí možnosti žalobcu konať pred súdom, nakoľko napadnutý rozsudok je podľa žalobcu nepreskúmateľný, bola odvolacím súdom zistená.

25. Povinnosť súdu svoje rozhodnutie náležite odôvodniť je jedným z princípov predstavujúcich súčasť práva na spravodlivý proces v zmysle čl. 46 ods. 1 Ústavy SR a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

26. Žalobkyňa tvrdí, že súd prvej inštancie nedal náležitú odpoveď na kľúčovú otázku v spornej veci, t. j. v odôvodnení rozhodnutia úplne absentuje ako súd vec právne posúdil, ktoré z tvrdených skutočností mal za preukázané a ktoré nie, z ktorých dôkazov vychádzal a prečo na niektoré skutočnosti, resp. dôkazy neprihliadol a nevykonal. Súd prvej inštancie sa obmedzil len na citáciu podaní žalobcu a

žalovaného a konštatovanie, že v súdenom prípade žalobe uplatnenej titulom náhrady škody nie je možné vyhovieť vzhľadom na nepreukázanie zákonných predpokladov pre priznanie nároku na náhradu škody, a to porušenie právnej povinnosti a vznik skutočnej reálnej škody, ako aj príčinnej súvislosti medzi vznikom škody a zavinením žalovaného, ako to ukladá ustanovenie § 415 Obč. zákonníka.

27. Štruktúra práva na odôvodnenie súdneho rozhodnutia bola v čase rozhodovania súdu prvej inštancie rámcovo upravená v § 157 ods. 2 O. s. p. Odôvodnenie má obsahovať dostatok dôvodov a ich uvedenie má byť zrozumiteľné. Súd je povinný formulovať odôvodnenie spôsobom, ktorý zodpovedá základným pravidlám logického jasného vyjadrovania a musí spĺňať základné gramatické, lexikálne a štylistické hľadiská. Z odôvodnenia súdneho rozhodnutia musí vyplývať vzťah medzi skutkovými zisteniami a úvahami pri hodnotení dôkazov na jednej strane, a právnymi závermi na strane druhej. Všeobecný súd by mal vo svojej argumentácii dbať tiež na jeho celkovú presvedčivosť. Zároveň platí, že právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia bezpochyby neznamená povinnosť súdu zaoberať sa vo svojom odôvodnení všetkými skutočnosťami tvrdenými stranami sporu, ale len zásadnými pre rozhodnutie vo veci. Je potrebné zdôrazniť, že do práva na spravodlivý súdny proces nepatrí právo strany sporu, aby sa všeobecný súd stotožnil s jeho právnymi názormi, navrhovaním a hodnotením dôkazov (IV. ÚS 252/2004) a rovnako neznamená ani to, aby strana sporu bola úspešná, t. j. aby bolo rozhodnuté v súlade s jej požiadavkami a právnymi názormi (I. ÚS 50/2004).

28. Odvolací súd po preskúmaní odvolaním napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie dospel k záveru, že tieto kritéria pre odôvodnenie rozhodnutia v zmysle § 157 ods. 2 O. s. p. napadnutý rozsudok nespĺňa a jeho odôvodnenie nezodpovedá základnej štruktúre odôvodnenia súdneho rozhodnutia. Uvedený nedostatok zrejme vyplýva aj zo samotnej skutočnosti, že súd prvej inštancie primárne žalobu zamietol z dôvodu nedostatku pasívnej vecnej legitímácie na strane žalovaného a z uvedeného dôvodu nevenoval dostatočnú pozornosť samotnému uplatnenému nároku na náhradu škody.

29. Vychádzajúc z rozhodovacej praxe súdov pri posudzovaní zodpovednosti správcu konkurznej podstaty za škodu vzniknutú účastníkom konkurzného konania, alebo tretím osobám v dôsledku porušenia povinností uložených správcovi konkurznej podstaty zákonom alebo súdom v súvislosti s výkonom tejto funkcie vyplýva, že za takto vzniknutú škodu zodpovedá správca konkurznej podstaty podľa § 420 ods. 1 Obč. zákonníka a jedná sa o osobnú majetkovú zodpovednosť správcu konkurznej podstaty. V takto stanovenom právnom rámci patrí k predpokladom vzniku všeobecnej občianskoprávnej zodpovednosti správcu konkurznej podstaty za spôsobenú škodu po 1. porušení právnej povinnosti (protiprávny úkon), 2. vznik škody, 3. príčinná súvislosť medzi porušením právnych povinností a vznikom škody (kauzálny nexus) a po 4. zavinenie. Povinnosť správcu konkurznej podstaty postupovať pri výkone funkcie s odbornou starostlivosťou (§ 8 ods. 2 ZKV) sa rozumie aj jeho povinnosť konkurznú podstatu riadne udržiavať a spravovať. Správou konkurznej podstaty sa pritom rozumie predovšetkým činnosť, vrátane právnych úkonov a opatrení z nej vyplývajúcich, ktorá smeruje k tomu, aby nedochádzalo k znehodnocovaniu konkurznej podstaty, predovšetkým aby nedošlo k odstráneniu, zničeniu, poškodeniu, alebo scudzeniu majetku, ktorý do nej patrí, aby majetok patriaci do konkurznej podstaty bol využívaný v súlade so svojím určením, pokiaľ tomu nebránia iné okolnosti a aby sa konkurzná podstata rozmnožila, pokiaľ je takúto činnosť rozumné očakávať so zreteľom k jej stavu a k obvyklým obchodným príležitostiam.

30. Odvolací súd po preskúmaní odvolaním napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie dospel k záveru, že tak ako už bolo aj vyššie uvedené, napadnuté rozhodnutie nespĺňa základné kritéria v zmysle ustanovenia § 157 ods. 2 O. s. p. (§ 220 ods. 2 C. s. p.). Súd prvej inštancie sa jednotlivými atribútmi nároku na náhradu škody vo vzťahu k žalovanému nezaoberal. V tejto súvislosti nedostatočne zistil skutkový stav.

31. Vzhľadom k tomu, že súd prvej inštancie posudzoval predmet sporu výlučne na základe zisťovania existencie pasívnej legitímácie žalovaného spojenej s úpravou označenia žalovaného, čím vec nesprávne právne posúdil a z ktorého dôvodu nedostatočne zistil skutkový stav, Najvyšší súd SR ako súd odvolací preto napadnutý rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici podľa § 389 ods. 1 písm. c) C. s. p. v

spojení s opravným uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 45Cbi/86/2003-256 zo dňa 31.5.2016, ktoré bolo potvrdené uznesením Najvyššieho súdu SR č. k. 2Obo/24/2016-273 dňa 24.8.2017 zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

32. Podľa § 391 ods. 2 C. s. p. je pre súd, ktorému sa vec vracia na ďalšie konanie právny názor Najvyššieho súdu SR záväzný.

33. Podľa § 396 ods. 3 C. s. p. o náhrade trov konania rozhodne súd prvej inštancie v novom rozhodnutí o veci.

34. Toto rozhodnutie prijal Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 1.5.2011).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustné odvolanie. Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C. s. p.). Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C. s. p.). Dovolanie je podľa § 421 C. s. p. prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu, b) ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 C. s. p.). Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 C. s. p.). Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada, b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada, c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 C. s. p.). Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 C. s. p.). Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C. s. p.). Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 C. s. p.). Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 C. s. p.). Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C. s. p.). Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 C. s. p.). V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C. s. p.). Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1). Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá

má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 C. s. p.). Dovolanie prípustné podľa § 420 C. s. p. možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 C. s. p.). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 C. s. p.). Dovolanie prípustné podľa § 421 C. s. p. možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 C. s. p.). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 C. s. p.). Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 C. s. p.). Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 C. s. p.). V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 C. s. p.). Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 C. s. p.)